БІБЛІЯТЭКА САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БЕЛАРУСІ

БИБЛИОТЕКА СОЮЗА ПИСАТЕЛЕЙ БЕЛАРУСИ

Мікола МАЛЯЎКА

СЛАНЕЧНІК

ВЕРШЫ
САНЕТЫ
БАЛАДЫ
ПАЭМА
ПРЫТЧЫ
БАЙКІ

МІНСК
ВЫДАВЕЦТВА «ЧАТЫРЫ ЧВЭРЦІ»
2018

УДК 821.161.1(476)-1
ББК 84(4Беи)-5
М21

Маляўка, М. А.

М21 Сланечнік : вершы, санеты, балады, паэма, прытчы, байкі / Мікола Маляўка. — Мінск : Чатыры чвэрці, 2018. — 392 с. — (Бібліятэка Саюза пісьменнікаў Беларусі).

ISBN 978-985-581-164-1.

Падзеі ў кнізе так ці іначай звязаны з лёсам лірычнага героя. Дух жывіць еднасць з продкамі, натхняе — да сучаснікаў любоў. Роздум над пражытым і перажытым — сам-насам з сумленнем — хвалюе, радуе і засмучае: не ўсе задумы і мары, акрыленыя небам, збыліся на зямлі. Жыццё выпрабоўвала на трываласць і ў дзяцінстве, і ў юнацтве, і ў сталыя гады. Трывожныя думкі і цяпер, у новым веку, захмарваюць блакіт, адпрэчваюць сон: хапае праблемных пытанняў у розных праявах дома, на радзіме, неспакойна ў свеце — ідуць «малыя войны з вялікаю крывёй».

Лёс аднаго чалавека — у лёсе краіны. Паэтычны вобраз сланечніка, узнятага над бытам, асвячае старонкі кнігі — шчырай споведзі аўтара перад Богам і людзьмі, перад будучыняй.

УДК 821.161.1(476)-1
ББК 84(4Беи)-5

ISBN 978-985-581-164-1

© Маляўка М. А., 2018
© Афармленне. ТДА «Выдавецтва “Чатыры чвэрці”», 2018

А ВЕРА ЖЫВЕ

ДВАЦЦАТЫ ВЕК

Дваццаты век,
Трывожны век,
Ты раўнадушным быў і чулым.
Як стогадовы чалавек,
Знайшоў спакой сабе
Ў мінулым.

З вайной,
З хрушчоўскаю адлігай,
З застоем і перабудовай,
Ты закалыхваў хваляй ціхай,
Будзіў пасля
Паводкай новай.

Як быццам
Акрыялі трохі,
І тут Чарнобыль свет захмарыў —
З'іначыў лёсы і дарогі,
Па нашай будучыні
Ўдарыў.

Жыццёвы круг
Звужалі, знаю,
І Калыма, і Курапаты,
Ды я цябе не праклінаю
За грэх злачынцаў,
Век дваццаты.

Ты праўдай горкай
Абнадзеіў,
Адстаўку даў правадырам —
І нас прывёў ад Маўзалея
У пакаяння
Божы Храм.

Ты рос і крэп,
Не падаў духам,
І я цябе такім прымаю:
З вінтоўкай,
З молатам і плугам,
З бярозавай галінкай ма́ю.

Ад цесных
Гарадскіх каморак,
Ад вузкіх сцежак і прасек
Падняўся ты бліжэй да зорак,
Дваццаты век,
Касмічны век.

Ты адарыў мяне
Каханнем,
Ты акрыліў маю душу
Тугой, і светлым хваляваннем,
І верай, што ў душы
Нашу.

Я не адну
Аплакаў страту.
Лячу, пакуль хапае сілы,
Адведаць спадчынную хату,
Бацькоў і землякоў
Магілы.

Паклон зямны
За ўсё табе,
Як дарагому чалавеку:
Я твой у працы й барацьбе,
Хоць і жыву —
У новым веку.

ВЯЛІКІ СВЕТ, А БЕЛАРУСЬ АДНА

Вялікі свет, а Беларусь адна,
Для пакаленняў маладых адкрытая.
Не раз зямлю, снарадамі разбітую,
Засейвала асколкамі вайна,
Ды зноў красуюць лён і збажына,
І мы ахоўваем яе, блакітную,
І клятваю на вернасць, і малітвамі, —
За ўсё на свеце даражэй яна.

Не ведаю, куды жыццё закіне,
Ды божа збаў памерці на чужыне.
Адна Радзіма — і адна любоў:
Я нарадзіўся тут, і шчасце проста
Вось так вяртацца, з кошыкам грыбоў,
У родны свет сучаснікаў і продкаў.

РАДНЯ

Мы не цураемся радні —
Людзей жывых, людзей аджылых.
У нас ад продкаў — карані,
У нас ад продкаў — кроў у жылах.

Разбудзіць раніцай жаўрук,
І дбаем мы пра хлеб у полі.
У нас ад продкаў — сіла рук,
У нас ад продкаў — сіла волі.

Мы памагаем боль уняць,
Мы падтрымаем у няшчасці.
У нас ад продкаў — дабрыня,
У нас ад продкаў — сэрца насцеж.

Не засумуе з намі госць,
А ў скокі пойдзе, будзьце пэўны.
У нас ад продкаў — весялосць,
У нас ад продкаў — голас спеўны.

Шырэе пакаленняў круг,
Не зарастае ў Храм дарога.
У нас ад продкаў — мірны дух,
У нас ад продкаў — вера ў Бога.

А хто цураецца радні,
Святыні нашы зневажае, —
Чужыя мае карані,
І кроў таксама ў іх чужая.

РОДНАЯ МОВА

Родная мова!
Словы і гукі твае чароўныя,
Ласкі,
Сілы
І музыкі поўныя.

Долю аплаквалі маці-сялянкі,
А дзяцей сваіх голасам песцілі.
Калыханкі,
Казкі іх,
Забаўлянкі
Ласку слова да нас данеслі.

Гуртаваліся разам паэты,
Сейбіты, кавалі і цеслі.
Гімны,
Клятвы іх,
Запаветы
Сілу слова да нас данеслі.

Не заглушылі чужыя харалы
Нашы малітвы святыя і песні.
Дудка,
Жалейка,
Цымбалы
Музыку слова да нас данеслі.

Матчына мова!
Словы і гукі твае чароўныя —
Спадчына наша галоўная,
Будучыні аснова.

КАЗКА ПРА МОВУ

Ведаю, кожнае слова
Мае плоць і душу.
Як нарадзілася мова,
На якой гавару
І пішу?

— Ку-ку!..
— Віць-віць!.. —
Гэта зязюлі і ластаўкі
Прыляталі,
Каб слова
Вось так,
Па складах,
Ажывіць:
— Ку-ку!..
— Віць-віць!..

Шолах калосся,
Шэпт лістападу
Дабаўлялі ў слова
Па складу,
І яно,
Нарадзіўшыся ледзь,
Пачынала
Ша-птаць,
Ша-па-цець…

— Кур-лы!..
— Пінь-пінь!.. —
Гэта жураўы і сініцы
Прыляталі,
Каб слова

Падняць
У музычную
Сінь:
— Кур-лы!..
— Пінь-пінь!..

Грому раскаты,
Гул вадаспада
Дабаўлялі ў слова
Па складу,
І яно,
Нарадзіўшыся ледзь,
Пачынала
Гры-мець,
Гру-ка-цець…

— Чай-піць!..
— Па-лоць!.. —
Гэта дразды і перапёлкі
Прыляталі,
Каб слова
Знайшло
Граматычную
Плоць:
— Чай-піць!..
— Па-лоць!..

Потым у кожнае слова
Чалавек удыхнуў душу —
І нарадзілася мова,
На якой гавару
І пішу.

БАЦЬКІ МАЕ БЕЗ СЛОЎНІКАЎ ЖЫЛІ

Бацькі мае без слоўнікаў жылі.
З карэннем вырывалі хвошч, дзядоўнік,
Касілі дзяцельнік, мурог, бульбоўнік,
Абчэсвалі шурпатыя камлі.
І ім з дзяцінства роднымі былі
Жывыя словы — дзеяслоў, назоўнік, —
А я ўсё лезу ў тлумачальны слоўнік,
Нібыта на чужой жыву зямлі.

Дзе корань слова? Дзе яго аснова?
Шукай не ў слоўніках жывое слова,
А ў лес ідзі, на кургане пастой,
Паслухай, як маркоціцца крыніца:
Зямля бацькоў — адвечны слоўнік той,
Дзе ўсё цвіце, спявае, каласіцца.

ЗАХОЎВАЙЦЕ МАТЧЫНЫ КАЗКІ І ПЕСНІ

На роднай мове спяваюць рэчкі,
На роднай мове шумяць лясы.
І жытнія нівы ўплятаюць вечна
У гэта сугучча свае галасы.

На роднай мове зубры рыкаюць,
На роднай мове клякочуць буслы.
На роднай мове, зярнятак шукаючы,
Чырыкае і верабейка малы.

На роднай мове звіняць цымбалы,
На роднай мове жалейка гучыць.
І гэту жалейку з душою Купалы
Не можа ніякі арган заглушыць.

Людзей не згуртоўвае мова чужая,
І сэрца вярэдзіць мне неспакой:
А ты, мой дружа, гаворыш, спяваеш
І молішся Богу на мове якой?

Захоўвайце матчыны казкі і песні,
Каб некалі тут, у краі сваім,
Не сорам было перад нівай і лесам,
Зубром і буслом, верабейкам малым.

СПАВЯДАЛЬНАЕ СЛОВА

Я болей, чым маршы і гімны,
Спакойныя песні люблю —
Пра неба разлог неабдымны,
Пра нашу красуню-зямлю.

Адметныя час і эпоха.
Вандруе без стомы душа,
І ёй жывая дарога
Мілей, чым брук і шаша.

Да ціхіх аселіц і хатаў
Ляціць з гарадскога вулля,
Не любіць парадных раскатаў
Лірычная песня мая.

Я песню і ў роднай краіне,
Бывала, ад крыўды бярог —
І на прамой пуцявіне,
І збоч, на развілках дарог.

У час узрушэнняў суровых,
У час навальнічных падзей
І спавядальнае слова
На подзвіг натхняе людзей.

ОЙ, ЛЯЦЕЛІ ГУСІ...

“Ой, ляцелі гусі з броду” —
Задушэўна льецца песня.
А вада яшчэ — пад лёдам,
І не хутка лёд той трэсне.

Ветру за сцяной не чуем,
Разам з песняй летуценім.
Грэюць словы і пачуцці,
Грэюць галасы на сцэне.

Вокны абтаюць памалу,
Весялеюць нашы вочы,
Бы вясну прынёс у залу
Мілагучны хор дзявочы.

Лёд таксама быццам трэснуў,
Ціха сплыў, без крыгаходу, —
І зімою гусі з песні
“Скалацілі ў рэчцы воду”.

“У РЭЧЦЫ МЫЕ ВАЛАСЫ ВЯРБА...”

“У рэчцы мые валасы вярба…”
Пражыта столькі, што і ў весялосці
Ёсць ад тугі-журбы шчымлівай штосьці,
Не заглушае музыкай гульба
Асенні жаль: табе — гадоў капа́.
Спяваюць пра вярбу ў застоллі госці,
А чуеш ты на свяце маладосці:
“У рэчцы мые валасы… журба”.

З мінулага, дзе спадчыны вытокі,
Даходзіць песень розгалас шырокі.
Ды час кладзе на ўсё сваю пячаць:
Я не паверыў бы раней, да пенсіі,
Што могуць так, па-новаму, гучаць
Старыя казкі і старыя песні.

ПЕСНІ ТКУЦЦА

Не на фабрыцы дзесьці,
А ў вясковым закутку
Песні ў колерах ткуцца,
Глянеш — вачэй не адвесці.

Лішняе ноты ніводнай,
Свеціцца ўток каляровы,
Нітка да ніткі — як словы
Ў строі песні народнай.

Колераў голас не ціхі,
І не любяць паўтораў
Аўтары песень-узораў,
Іх выканаўцы — ткачыхі.

Рукі шчыруюць звыкла,
Рукі чароўныя радуюць —
Узлятаюць і падаюць,
Быццам рукі музыкаў.

З думкаю аб караваі
Пояс для свата тчэцца, —
Кожная нітка смяецца,
Кожная нітка спявае.

Ткуцца шырокія, вузкія,
Ткуцца ў палосы і кветкі
Ручнікі і сурвэткі,
Дываны і абрусы…

Песня льецца праз кросны,
З хаты выводзіць нібыта —
У зялёнае жыта,
У бярозы ды сосны.

ДУДАЧКА

Ах, дудачка з крушыны —
Музычны галасок:
І звонкі спеў птушыны,
І ціхі ручаёк.

Ад нараджэння мае
І тонкі слых, і зрок —
І *сэрцайкам* спявае
Яна, чуваць здалёк.

Мелодыю люляе,
Закручвае ў вірок,
Здаецца, прамаўляе:
“Цячэ вада ў ярок…”

Ах, дудачка з крушыны!
І тэнар, і басок —
Адтуль, з вякоў былінных,
Музычны галасок.

ЛЮБЛЮ ГЛЯДЗЕЦЬ НА ЧЫСТУЮ ВАДУ

Люблю глядзець на чыстую ваду,
Калі вада не мёртвая — жывая,
Праз чарацінкі дыхае, спявае.
Люблю глядзець на чыстую ваду.
Тады ў цячэнні невясёлых дум,
Як каламуць, благое ўсё сплывае.
Люблю глядзець на чыстую ваду,
Калі вада не мёртвая — жывая.

ЗЗЯЕ ПОЎНЯ

Якая ноч!
Ніхто здалёк
Не патрывожыць тут, пры хаце.
І ні адзін яшчэ лісток
Не зварухнецца ў ціхім садзе.

Спакойна ў свеце родным спяць
Буслы ў гняздзе, у вуллях пчолы.
Заплюшчыш вочы — і чуваць,
Як блізка лётаюць анёлы.

Блакітнаватаю смугой
Трымціць святло, як быццам — ранне.
З дыханнем вечнасці самой
Зліваецца тваё дыханне.

Ніжэй касмічная мяжа,
Нібыта неба сам разведаў,
І падымаецца душа
Вышэй усё, да іншых светаў.

МАЛЯЎКА Мікалай Аляксандравіч

Нарадзіўся 13 снежня 1941 года ў вёсцы Мікалаеўшчына Стаўбцоўскага раёна Мінскай вобласці ў сялянскай сям'і. Пасля школы-дзесяцігодкі працаваў у калгасе, на лесанарыхтоўках у Карэліі.

Скончыў філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна. Настаўнічаў у вясковых школах. Працаваў у нясвіжскай раённай газеце, на рэспубліканскім радыё і тэлебачанні, у часопісе "Вясёлка".

Піша для дарослых і дзяцей. Аўтар кніг паэзіі і прозы "Едуць маразы", "Лотаць", "Дар", "Эстакада", "Аднавякоўцы", "Зімні дождж", "Ручнічок на крыжы", "Покуць", "Салодкі лядзяш", "Папялушка", "Сядзіба, або Хата з матчынай душою", "Старая зямля", "Божы засценак", "Ой, бярозы ды сосны…", "Дзічка ў полі", "Коласаў абярэг", "Крыштальная

галінка снегападу”, “Беражыце Шыпшыну”, “Нябесны фатограф” і іншых.

Родная зямля над Нёманам — крыніца творчых задум паэта. У сваіх вершах і санетах, баладах і паэмах ён апявае дар жыцця, дар міру, дар працы, дар сяброўства і кахання. “Не засцяць свету шэрыя дажджы, не абязножвае жыццёвы верад, — цвіце сланечнік у маёй душы, дарогу асвятляючы наперад”. На гэтай дарозе — людзі, дарагія сэрцу, незабыўныя: і тыя, хто яшчэ жыве, і тыя, душы якіх адляцелі ў вечны вырай.

Лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Аркадзя Куляшова (1992), прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі (1997), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у намінацыі “Мастацкая літаратура” (2002), прэміі “Залаты Купідон” (2012). Узнагароджаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь (1992), медалём Францыска Скарыны (2007), медалём Саюза пісьменнікаў Беларусі “За вялікі ўклад у літаратуру”.

Выдатнік народнай асветы. Выдатнік друку Беларусі.

Жыве ў Мінску.

ЗМЕСТ

А ВЕРА ЖЫВЕ

Дваццаты век 3
Вялікі свет, а Беларусь адна 5
Радня 6
Родная мова 7
Казка пра мову 8
Бацькі мае без слоўнікаў жылі 10
Захоўвайце матчыны казкі і песні 10
Спавядальнае слова 11
Ой, ляцелі гусі… 12
“У рэчцы мые валасы вярба…” 12
Песні ткуцца 13
Дудачка 14
Люблю глядзець на чыстую ваду 15
Ззяе поўня 15
Радаводнае дрэва 16
Ідзём праспектам, сцежкай палявой 17
Насустрач святу, сонечнаму дню 17
Карціна 18
Стартуюць у бязмежжа караблі 19
“У ядзерным свеце жывём…” 20
Чорны воран 20
Помнік 22
Пні прагрэсу 22
Землятрусы 23
Будзем жыць 24
У дарозе 26
Жыццё на золку радавала нас 27
Жыццё крутое 27
Чытаю Біблію 28
За цябе адну 29
А вера жыве 30
Храм 30

Дзякуй Богу 31
Ад успамінаў светла за акном 32
Я не жабрак сляпы, каб за руку… 32
“Хто падае нам…” 33
Партрэты 33

ЗРАДНІЛІСЯ З ЗЯМЛЁЙ

Вечны агонь 35
22 чэрвеня 36
Балада пра песню 37
Балада пра вечнага марака 38
Балада пра косы, якія не пасівеюць 39
Дыміліся пажарышчы яшчэ 51
Жыццё ўставала ў сонечнай красе 51
Марозіла ваенная зіма 52
Касіў за бацьку сена дзед-сусед 52
Вайны не помню — кадрыкі адны 53
На фронце ад цяслярства не адвык 53
На хаце зорку выразаў салдат 54
Клён 55
Бацька дарог не любіў 56
Пішыце пісьмы родным і сябрам 57
Балада пра яблыню 58
Балада пра ясень 59
Зрадніліся з зямлёй 60
Не парасло мінулае быллём 61
Даўным-даўно я, малады салдат… 62
На вайсковых зборах 62
Дзеці на стрэльбішчы 63
Песенька-заклічка 64
Губны гармонік 65
За брамкай чую шум і гаману 66
Царква ў паўзмроку тоне 66
Недалёка ад Апакаліпсіса 67
9 Мая, Дзень Перамогі 69
Чырвоная кніга 70
Прыходзім мы.. 71
Якi прыўкрасны свет!.. 71

УПРЫГОЖЫЛІ СВЕТ

Спяваюць жаўранкі 73
Прысвячэнні 74
Балада пра мужыцкую праўду 75
Страцім-лебедзь 95
Вечны вандроўнік 96
Аўра Маўра 98
Адраджэнне 99
Дэкан 100
Ён упрыгожыў свет 102
А кроны зелянеюць 103
Вочы, у якіх жыве вайна 103
Спяліў класічныя радкі 105
Князь Уладзімір 106
Басанож па зорках 107
Палёт 108
Пчолка 109
Нясу за крыжам твой жывы партрэт 110
Ці чулі, як паэт на скрыпцы граў?.. 110
Я смутак з дому і душы ганю 111
Без слоў 112
Стала меней… 112
Хачу пабыць адзін 113
Колькі жыццяў пражыў… 114
Зямная Мадонна 115
Мастак з вясёлкавай душою 116
Ажывае пейзаж 118
Як ліст, напісаны бацькамі… 118
Зорка ў небе, васілёк у полі 120
Сёмы дзень яшчэ наперадзе 122
Рыбакова хата 124
Чарамша 126
Шчаслівы страх 127
Кружэлка 129

НА ПРАЦУ НАС НАТХНЯЕ КОЛАС

Каласок 131
Зялёнай сцэнай быў для нас Грудок 132

Бачыцца здалёк 132
Тут Колас жыў — у цішыні лясной 133
У Цёмных Лядах — светла на душы 133
У Прыстаньцы, далей ад царскіх слуг 134
Баравікі ў капелюшы 135
Наяве ён ці сніцца, гэты цуд?.. 135
Лагодзяць слых, нібыта ўпершыню 136
У Бервянцы, над лугам і ракой 136
Пад ліпамі, здаецца, бачу я 137
Дзядзька Юзік 137
Асірацеў ён, Коласаў куток 139
Я рад сустрэчы кожнай 140
Жыццёвы шлях бяжыць за небасхіл 140
Глядзіць адтуль, з далёкае вясны 141
Ён не вярнуўся з-пад чужых нябёс 141
У гарадской кватэры — цішыня 142
Гронка бэзу 143
І гукі свецяцца, бывае 144
Рана на Івана 144
На вуліцы Коласа мама жыве 145
Прачнуўся рана ён, пяснярык ніў 147
Знаёмае ўсё тут 147
У свеце Коласавых пісьмаў 148
Паўлінка і Ядвіся 148
Я завастрыў гусінае пяро 149
Не спявайце з голасу чужога 150
Усё часцей… 150
Заблытаны сюжэтныя хады 151
Якуб Колас на Нарачы 152
Коласаў Шлях 153
Воблакі плывуць 156
Касмічная прапіска 157
На скрыжаванні маладых гадоў 158
Збірае Колас нас, яднае нас 158

СВАІХ НАСТАЎНІКАЎ ЛЮБІЦЕ

Паклон вам, настаўнікі 159
Стаяў і я, прыпынены вярстой 160
Лучынка 160

Бібліятэка 161
Закладка 162
Даруйце, непрачытаныя кнігі 163
Школьны жаўрук 163
Дзясяты клас — да танцаў інтарэс 164
Запаў у памяць песенны радок 165
Настаўнік нам не завышаў адзнак 165
Ён прывіваў да спадчыны любоў 166
Яснеў за краявідам краявід 166
Урокі геаграфіі 167
На ўроках не стаяла цішыня 168
Не клаліся да позняй ночы спаць 168
Настаўнік наш і галадаў, і смяг 169
Настаўніца 170
Не было для вас чужых дзяцей 170
На пенсію збіралася не раз 172
Дзе вы, мае сямнаццаць?.. 172
На мост стары ляцелі мы без крыл 173
Вучылі думаць нас 174
Сваіх настаўнікаў любіце 174

ШЧЫРАВАЛА ПЧАЛА

Я спаў… 176
Не выпала з жыцця майго яна 177
Першы праспект 177
Дзе ты, душа, вандравала?.. 178
Калі спыняецца гадзіннік 179
Песня падказала 179
Галубы паштовыя 180
Прыязджай з далёкай явы 181
Зялёны шум 182
Эстакада (паэма) 182
Тайга вучыла 204
“Пісаў і ў профіль, і анфас…” 205
Бывае, і боль дарагі 205
Шчыравала пчала 206
“Блакітнае святло — у чорным лісці…” 206
У Карэліі — дождж 207

Чаму я люблю навальніцы 208
Песня 208
Едуць маразы 210
“Усё радзей прыходзяць пісьмы…” 211
“Часцей з’яўляецца патрэба…” 211
Даруй мне, лес 212
Рамантыка 212
Сустрэча з лесавозам 213

ПАД СОНЦАМ І ДАЖДЖОМ

Белыя фіранкі 215
Настальгія 216
У сне душа адпачывае 217
Радзіма пад дажджом 217
За лесам… 218
Вёска 219
Хата з матчынай душой 220
Родныя вокны 221
Каб талент меў, намаляваў бы я… 222
Спяваюць мікалаўцы 223
Звон пчаліны 224
Лятаюць ластаўкі ў сне 225
Навальніца 226
Мікалаўскія пясочкі 227
Бусел мокне 228
Гладышы 228
Купаюць коней дзеці 229
Я вечарую ў лодцы без вясла 230
Русалкі 230
За жытнім полем — лес сінее 231
Зубр 232
Крумкачы над жытам 234
Сланечнікі 235
Аграном 235
Капае бульбу маладая 236
Школьніца 237
У Прыстаньцы турыстаў не відаць 238
Дзядзькаў маналог 238

Як даўным-даўно… 239
Высокі купал неба над зямлёй 239
Цвіце жанчына чырванню густой 240
Стажок, абскубаны ласямі 240
Адзінокі лебедзь 241
Гадзіннік з зязюляй 243
Зімні дождж 244
Крычыць надзея: “Памажы!” 244
Перавярнуўся свет 245
Папялушка 246
Яно не выпраменьвае святло 247
Цётка Воля 247
Каляжанкі 248
Баба Каця 250
Лёс 251
Яшчэ адно акно пагасла ў нас 252
Сумныя прыгадкі 252
Пустыя лавачкі 253
Дзе нарадзіўся, там і ў вечнасць ляж 255
Вянок 255
Сенакос на могілках 256
Лісток вішнёвы 257
Пад небам асеннім 258
На лавачцы, з краю 258

ТЫ ПАЎТАРЫСЯ ЯШЧЭ РАЗ

Спыніўся час 260
Ідзеш і знаеш, што прыгожая 261
На памяць 262
А гэта не любоў яшчэ была 262
Я гляджу праз часу дымку 263
Вяснушкі 264
Халады 264
Ты — госця мая вясенняя 265
“Апошні снег…” 265
Ён не растаў яшчэ, той шлюбны снег 266
Не верыцца цяпер, што так было 266
У цэлым свеце мы адны былі 267

Шчырыя вочы 268
Блакітныя аканіцы 268
Балада 270
Валасы Веранікі 270
Балада пра месячнае святло 272
Жанчына 290
Пад вішняю белай 290
Вобраз мілы 291
Чакаю адказу 291
Падае снег… 292
Ачуняў ад тугі 293
Вясёлка 293
Пласцінка 294
Смага 295
Заінелая галінка 296
Сустрэча 296
Пасаг 297
Вясна яшчэ ўсміхаецца здаля 297
Пяшчотны трыпціх 298
Прасека 299
Вераб’іная ноч 300
Спакойная і ціхая спярша… 301
Успамінаюцца ночы 302
Уся ты прамяністая была 302
Ці ўспамінаеш ты прычал пусты?.. 303
Якая ты прыгожая ў вянку!.. 303
Ты выйшла з ценю 304
Пагасла электрычнае святло 305
Каб пра свае пачуцці расказаць 305
Дзякуй, Маямі 306
Павуцінка 306
Ты паўтарыся яшчэ раз 307
Дачка спытала: “Хто мяне прынёс?” 308
У дзень Анёла 308
Падушка 309
Падары мне… 310
На ўсходзе сонца не да сну 310
Назад азіраюся ў скрусе 311
Павуцінкі сонечная ніць 311

МІЖ БЯРОЗАЮ І ДУБАМ

Вышэе неба, прыбывае дзень 312
Дзень вяртання птушак 313
Не дыхае за плугам баразна 313
Зірнуць бы, як рунее збажына 314
Прапіска 315
Як пашаны знак 315
Яшчэ не ўзрушвае грыбніцы пах 316
Вясной, калі вада ў рацэ спадзе 316
Бэз адцвіў 317
За Ёлавам, пры Нёмане якраз 317
Пакінуў бацька нам зялёны бор 318
Зблiжае гора мёртвых і жывых 318
Ціха ў садзе, быццам у душы 318
Сплывае з лёгкім ветрыкам дымок 319
Як Божы дар яшчэ адзін дзянёк 320
Між бярозаю і дубам 320
Паветра ў лузе бы духмяны чай 321
Прыйшоў у лугі сенакос 322
У жніўні прыгажэла ўсё вакол 322
Дарваўся дождж… 323
Палохаючы, гром адгрукацеў 323
Грыбоў у лесе — хоць бяры касу 324
Грыбнік 325
Божы засценак 325
З маленства парадніўся з лесам я 326
Начлежнікі кляліся як адзін 327
Абапал сцежкі жыта і ячмень 327
Прыязджайце ў Мікалаўшчыну 328
Пажала лета збажыну даўно 329
Бабіна лета 329
Шчасце 330
Прыйшоў Багач, сказаў: “Кідай рагач!” 330
Палі бягуць за небасхіл 331
Перадзім’е 332
Завеі 332
Захацелася бярозавага соку 333
Эцюд 334

ГЛЕДЗЯЧЫ Ў ВОЧЫ

Гавораць, Бог спускаецца з нябёс 335
Прытча пра пілігрыма і анёла-ахоўніка 336
Прытча пра трох братоў 336
Натхняла рэвалюцыі зара 337
Адчужаныя сілай 337
Камень за пазухай 338
Анекдот 338
Рука 340
Нос 341
Трыбух 342
Балерына 343
Модныя падцяжкі 344
Грошы любяць цішыню 345
Зубы ў шклянцы 346
Ямачкі 347
Ньютан 348
Гарэм 350
Бацяны 352
Сувенірны кубак 353
Вясёлы зяць 355
З усмешкай 355
Гледзячы ў вочы 356

ЗАХОЎВАЙЦЕ СВЯТЛО

Дарога, вецер, любоў 357
Грашылі слепа 358
Споведзь 359
Зямля мая 360
Адбомкалі вячэрнія званы 361
Тэлефон 361
Начлег 362
Скупы на бульбу быў вясновы склеп 363
Я падарыў суседу-землячку… 364
Вяртаюцца яны пад родны дах 364
Як быццам мама закалыхвае 365
Радоўка 365
Без буслінага гнязда 366

Не спяваюць вячоркі 367
Я абіваю з чаравікаў снег 368
Цёплае дыханне 369
Усё цячэ... 370
Пастух 370
Я не ўяўляю свету без бяроз 371
Плыве, не апускаецца да рук 371
На помніках — журботнае святло 372
Па Бібліі, жыццё — чароўны луг 373
Як у сне 373
Жаўцее з жытніх каласкоў шлячок 374
Вучыла мама жыць без крыўды, зла 375
Зара мая світальная 375
Жыву ў палоне гарадскіх муроў 376
Захоўвайце святло 377
Прызнаем, каб душою не крывіць 377
На небасхіле ўспыхваюць зарніцы 378

Пра аўтара 379